

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. —
 Z odnośnikiem do domu . . . 2 zł. 50 gr.
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową 3 zł. —
 Zagranicą 5 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 240 (7870)

Niedziela, dnia 19 października 1924 r.

Rok XXXII

L. O. P. P. P.

PROGRAM:

Tygodnia Lotniczego w Kaliszu od d. 19 X do d. 26 X 1924 r.

SOBOTA 18. X.	godz. 7 w.	Capstrzyk na ulicach. 4 orkiestry.
NIEDZIELA 19. X.	godz. 10 r.	Nabożeństwo w Kościele św. Mikołaja.
	godz. 11—12.	Koncerty orkiestr na ulicach. Prelekcje o lotnictwie.
	godz. 12—1.	Przejazd Aeroplanu.
	godz. 6 w.	ZABAWA LUDOWA z TAŃCAMI.
PONIEDZIAŁEK 20. X.		Kwesty.
WTOREK 21. X.		Atrakcje i zbiórki. Prelekcje.
ŚRODA 22. X.		Kwesty wieczorowe.
CZWARTEK 23. X.		Dancing w sali Kasyna Oficerskiego.
PIĄTEK 24. X.		Zbiórki. Prelekcje.
SOBOTA 25. X.		Dancing w sali Kasyna Oficerskiego.
NIEDZIELA 26. X.		Raid samochodowy po ulicach miasta. Wieczorem: koncert i przedstawienie.

Komitet Tygodnia Lotniczego uprasza wszystkie organizacje, cechy i korporacje o delegowanie reprezentantów ze sztandarami na godz. 9½ celem przyjęcia udziału w nabożeństwie. Osoby, życzące sobie pomóc w sprzedaży znaczka lotniczego, raczą zwracać się po odbiór puszek do Banku Handlowego w niedzielę 19. X. od godz. 9 rano.

W imieniu Komitetu **K. Koszutski b. prezydent** **Więckowski** pułkownik.

2047

KINO—TEATR

„OAZA”

Al. Józefiny 15.

DZIS

MIŁOŚĆ PARYŻANKI

(LA GARE SONNE)

Dramat w 8-miu aktach. Wictor Margueritte zmieszał z błotem kobietę francuską. Jego powieść „La Gar Sonne” jest wielką kolumnją. Prasa francuska w licznych artykułach dała wyraz swemu oburzeniu, i genialny reżyser stworzył film — odpowiedź — Miłość Paryżanki, w którym streszcza dzieje kobiety wyzwolonej z pod tyranii tego „Co wypada”. Żadne oskarżenie kobiety nie znalazło trafniejszej odpowiedzi. 1 seans o godz. 6-ej, ostatni seans o godz. 10-ej wiecz. **Na pierwszy seans wszystkie miejsca 1 złoty.**

Sala Towarzystwa Muzycznego w Kaliszu, ul. Parkowa 3.

W NIEDZIELĘ, dnia 19-go października 1924 roku o godzinie 8-ej minut 30-ci wieczorem

znakomity publicysta i prelegent **LEO BELMONT** znakomity publicysta i prelegent
 WYGLÓSI ODCZYT p. t.

SAWINKOW

TRUP KONTREWOLUCJI? (na tle walki emigracji rosyjskiej i EUROPY Z BOLSZEWIZMEM)

Bilety wcześniej do nabycia w cenie od 5 do 1 zł. w cukierni W. P. Mayera, a w dniu odczytu w kasie Sali Tow. Muz. od 6-ej wieczór.

SALA TOW. MUZYCZNEGO.

We wtorek, dnia 21 b. m., o godzinie 8-ej wieczorem wygłosi

JANUSZ KORCZAK

ODCZYT
„DZIECKO”

NA
 TEMAT

NA
 TEMAT

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W. P. Mayera.

LECZNICA OCZY
 Dla chorych na
 D-ra. med. R. SOBAŃSKIEGO
 Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

DENTYSTA

Wolpe = Lampert

GŁÓWNY RYNEK № 17
 dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano
 do 7-ej wiecz. 864

Sala Kino-teatru Stylowego. • Dwa gościnne występy
zespołu artystów operetkowych teatrów
Stołecznych i Lwowskich pod dyrekcją
Stanisława ŚLIWIŃSKIEGO.

W REPERTUARZE:

W SOBOTĘ, dn. 18 października r. b.

ZIEMSKI RAJ

Rewja-operetka w 3 aktach.

W NIEDZIELĘ, dn. 19 października r. b.

JAK W „ULU“ ??

Rewja-operetka w 3 aktach.

Udział przyjmują: panie: **Noskowska**, primadonna operetki lwowskiej, p. **Olska**, wodewilistka ulubienica Lwowa — —
pp. **Walter, Wirski, Sliwiński, Leśniewski i Gąsowski**. Reżyser St. Sliwiński. — Tańce układu baletmistrza A. Mo-
rawskiego. — Przy fortepianie prof. Piotrowski. — Sekretarz: Bohdan. — Początek o godzinie 8.30.
Pozostała ilość biletów do wykupienia w cukierni Mayera i przy kasie w teatrze Stylywym.

WĘGIEL Górnosląski

z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssen	

po cenach kopalnianych na weksle 3 miesięczne.

PORTLAND CEMENT

z pieców rotacyjnych
fabryki

„RUDNIKI“ po cenach
fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS ZABRZECKI

Z „EMMA“ i „WOLFGANG“

po cenach hutniczych
na weksle 3 miesięczne.

WAPNO

CZĘSTOCHOWSKIE

„Rudniki“

na weksle 3 miesięczne.

SUPERFOSFAT od 14 do 22 proc.

po cenach fabrycznych
na weksle 3 miesięczne

— poleca —

KALISKA SPÓŁKA OPALOWA

KAZIMIERZOWSKA 1. :: TEL. 92.

Z. Berkiewicz

artysta = malarz

ATELIER

Al. Józefiny 12. Wejście od Jasnej.

:: Przyjmuje w niedzielę od 12—2 w południe. ::

Niniejszem mam zaszczyt
zawiadomić

**Szanownych Odbiorców,
iż dnia 15-go b. m.**

otworzyłem

DOM HANDLOWY

Kolonjalno-gastronomiczny i rybny

w dziadzińcu

domu Nr. 3, w Alei Józefiny,

z czem uprzejmię się polecam

Z wysokim poważaniem

J. Wiśniewski

2045

Podziękowanie

Miejscowy Komitet Pomocy Studentom
Żydom w Polsce „Auxilium Academicum
Judaicum“ wyraża swoje podziękowanie
sz. sz. p. p. **Dancigierowej Leonowej**

Holcowej Elwirze

Kostrzyńskiej

Rein Ewie

za łaskawy współdział w kweście ulicznej dnia
16.X.24 r. na rzecz budowy Żydowskiego Domu
Akademickiego w Warszawie. 2042

Freblanka — Ochroniarka

Freblanka z wieloletnią praktyką
ochroniarską, posiadająca wyższe wy-
kształcenie pedagogiczne, poszukuje
komplet dzieci w wieku przedszkol-
nym. Wiadomość: Leszczyńska, Wro-
cławska 48, między 4-6 po poł. 1979

Ruta Marguliesówna
KALISZ

Henryk Podchlebny
DOM. GRABIENICE

zareczeni w październiku.
Kalisz, dn. 15 października. 2044

Samoloty dla Polski.

Dziś, w niedzielę 19 b.m. Kalisz staje do
apelu pod znakiem SAMOLOTU.

Będzie to zapoczątkowanie tygodnia lotni-
czego. Mamy więc złożyć wobec świata, a je-
szcze bardziej wobec samej Polski, egzamin, jak
i o ile ją miłujemy i jaką Jej przyszłość za-
pewnić chcemy.

Odparliśmy w ciężkich momentach awu
dziesiątego roku dzicz bolszewicka, ocalając nie
tylko siebie, ale świat cały od zupełnej zagła-
dy cywilizacji i kultury.

W roku bieżącym kończymy uzdrowienie
cudowne skarbu naszego, lecz ani na chwilę
nie wolno nam spocząć na laurach, póki nie o-
siągniemy zupełnego bezpieczeństwa dla naszego
mocarstwa i rozwoju i powagi.

Polska albo stanie się siłą potężną, odpo-
wiadającą swym obszarom i ilości zaludnienia
czyli państwem wielkiem, albo przestanie istnieć
Polska ułomna, bezsilna, swarząca się wewnątrz
a nie groźna na zewnątrz, to Polska czasowa,
to Polska istniejąca od chwili wzmożenia się pru-
saków i bolszewików. Musimy więc jej tę siłę
i groźbę zapewnić, bo Polska ani ziemia,
ani jej bogactwa, jeno tylko my, jej dzieci. —
my polacy.

Jednym zaś z najważniejszych środków, za-
pewniających Polsce siłę, to lotnictwo.

Musimy stworzyć rycerstwo powietrzne, lecz
temu rycerstwu musimy dać rumaki powietrzne
a znając naszego żołnierza, ufnie będziemy pa-
trzeć w przyszłość.

A więc pokolenie, które tyle prac podjęło
dla Polski i tyle jej już należnych danin zło-
żyło, musi stworzyć taką flotę powietrzną, ja-
ka jest niezbędna, aby żaden z drapieżnych są-
siadów nie ważył się grabieżnych szponów wy-
ciągnąć po jej całość.

A wrogowie nasi i z zachodu i ze wschodu
to potęgi nielada.

Niemcy gotują się do odwetu i w przyszłej
wojnie lotnictwu powierzą najważniejszą rolę.
Dziś już pracuje w Niemczech 16 towarzystw
lotniczych w kraju prócz filji w Szwajcarii, Wło-
szech, Holandji, Danji, Węgrzech, Litwie i Esto-
nii.

Towarzystwa te łączą się w potężne trusty,
zmierające do podboju świata, przez lotnictwo
niemieckie.

A w rozczulającej zgodzie z Niemcami Ro-
sja sowiecka na gwałt rozbudowuje swoje lotnic-
two. Oczywiście jest to ścisła współpraca pod
egidą Niemiec dla celów których łatwo się do-
myśleć.

Program sowiecki doprowadził do tysiąca
samolotów w roku 1923, a w roku bieżącym
Rosja będzie miała około 4000 aparatów.

Szkoli też sowiecka odpowiednie zastępy lo-
tników, a w Moskwie powołano do życia „A-
kademję inżynierów floty powietrznej imienia
Zukowskiego“. W Piotrogradzie szkoła technicz-
na dla mechaników lotniczych. Wyższa acrofo-
togrametryczna szkoła czerwonej floty powietrz-
nej w Moskwie szkoli acrofotogrametrystów,
fotografów i meteorologów dla potrzeb wojsk
powietrznych lub oddziałów z nimi współpracu-
jących. Czy wyobrażacie sobie, czytelnicy, co by
to były za zdjęcia fotograficzne, gdybyśmy dopu-
ścili samoloty bolszewickie nad naszą stolicę?

W Rosji pracuje 9 fabryk samolotów —
motorów 4 i innych pomocniczych 5, warszta-
tów zaś reparacyjnych 7.

Czytamy w „Izwestjach“ „Powietrze jest to
stręła, w której powinniśmy oczekiwać zjawie-
nia się nieprzyjaciela, i to niewątpliwie wcześ-
niej niż na lądzie i wodzie, co więcej, w chwili
li, lub nawet wcześniej, niż otrzymane będą
wiadomości o stanie wojny“.

Wystarczy tych cytat i przykładów, by każdy polak zrozumiał, że bez tysięcy samolotów i zastępów rycerzy powietrznych Polska obejmie się nie może, jeśli nie chce być zaskoczona.

Obywateli! stajcie przed Wami Polska i żąda od swych synów ptaków stalowych, własnego jaknajliczniejszego rycerstwa lotniczego i własnej polityki lotniczej.

Musimy się zbudzić w Polsce „Duch lotniczy”, aby chwili potrzeby wzbily się pod niebo tysiące samolotów, unoszące dzielnych lotników do odparcia najazdu i zapewnienia Polsce należnego jej poważania.

Niech nie braknie między nami podczas tygodnia lotniczego nikogo, któryby nie poświęcił z datkiem w miarę sił najwydatniejszym na nasze lotnictwo, a więc na bezpieczeństwo Polski.

Polska o to woła, a na Jej zew ofiarnością odpowiedzieć musimy.

TELEGRAMY.

Z Komisji Sejmowych.

WARSZAWA, 18. (Pat.) Sejmowa komisja administracyjna pod przewodnictwem pos. Hskie go rozpatrywała artykuły 19 i 20 projektu ustawy o samorządzie wiejskim. W art. 19 została ustalona ilość radnych w gminach przez przyjęcie następującej tabliczki, Gminy do 2000 mieszkańców wybierają 16 radnych, do 500 mieszkańców 20 radnych, do 80000 — 24, do 100000 25 a nakażde dalsze 5000 mieszkańców przypadać będzie 4 radnych dodatkowo. W art. 20 dotyczącym wieku wymaganego dla biernego prawa wyborczego, komisja większością głosów określiła wiek ten na 24 lata wbrew projektowi rządowemu określającemu wiek na 21 lat. W tej sprawie przedstawiciele ugrupowań lewicowych zgłosili wniosek mniejszości.

Wybory w Anglii.

LONDYN, 18. (Pat.) Należy się spodziewać, że tylko 43 kandydatów przejdzie w wyborach bez walki, w tej liczbie 26 konserwatystów, 8 liberalów, 9 członków Labour Party, 1 niezależny. Tymczasowe spisy kandydatów wykazują, że w 320 okręgach wyborczych będzie toczyła się walka między stronnictwami, w r. zaś ubiegłym takich okręgów było 260. W 33 okręgach wyborczych gdzie zwyciężyli w r. zeszłym w walce 3 stronnictwa, kandydaci Labour Party, partia liberalów cofnęła swe kandydatury na korzyść konserwatystów, w 11 zaś okręgach konserwatyści cofnęli swe kandydatury na korzyść liberalów.

Z Anglii.

LONDYN, 18. (Pat.) Premier Mac Donalld zakończył dziś wieczorem swą podróż wyborczą po południowej Szkocji i północnej Anglii. Kanclerz skarbu Snowden w przemówieniu wygłoszonym w Ednburgu, wspominając o traktacie anglo-sowieckim oświadczył, że dopiero po szczegółowym ustaleniu sumy, która ma być ustalona wierzycielom rządu sowiecków i po złożeniu przez owoce dowodów dobrej woli rozpoczęcia morytoryczne rokowania w sprawie pożyczki. W każdym razie rząd nie udzieli pożyczki a zagwarantuje tylko pożyczkę zebraną drogą publicznej subskrypcji.

Zjazd radykałów.

PARYZ, 18. (Pat.) Do Paryża przybyli po słowie partii Wyzwolenia Dąbski i Rudziński, którzy wraz z dr. Molzem przedstawicielami tego stronnictwa we Francji udali się na kongres francuskich stronnictw radykalnych w Boulogne sur Mer, gdzie zostanie utworzony międzynarodowy związek stronnictw radykalnych. W niedzielę przy zamknięciu kongresu Herriot wygłosił wielkie przemówienie polityczne.

Sun-yat-sen zdobył Kanton.

LONDYN, 18. Według nadeszłych tutaj wiadomości w Kantonie przez 2 dni toczyły się zaciekłe walki między stojącymi za rządem oddziałami ochotniczymi a czerwonymi wojskami Sun yatsena. Walki te zakończyły się zwycięstwem żołnierzy czerwonych nad wojskami ochotniczymi, zorganizowanymi przeważnie z kupców. Wojska te po zajęciu miasta przez Sun yat-sena cofnęły się do okolicznych wiosek na północ od Kantonu, pozostawiając na placu boju 1000 rannych i zabitych. Straty przeciwników wynoszą połowę tej liczby.

W czasie walk w Kantonie zginęło około 1000 osób cywilnych. Okręty cudzoziemskie dozorują krążownik

Sun yatsena w obawie, że zacznie on bombardować miasto.

O zażartości walk prowadzonych w Kantonie świadczą pożary, które bądź jedna bądź druga strona wzniesła. Straty z tego powodu wynoszą około półtora miliona funtów szterlingów.

Sąd na barbarzyńców.

PARYZ, 18. (Pat.) Sąd wojskowy 10 korpus w Nancy odbył wczoraj rozprawę przeciwko szeregowi generałów niemieckich i oficerów sztabowych, oskarżonych o to, że dn. 24 sierpnia 1924 r. przy zajęciu miejscowości Gerbe Villier w Lotaryngji wydał rozkaz rozstrzelania znacznej części ludności. Sledztwo w tej sprawie trwało rok. Wysłuchano w tej sprawie około 100 świadków m. in. żołnierzy lotaryńskich i alzackich, którzy swojego czasu służyli w armii niemieckiej. Sąd wojenny zasądził in contumaciam na karę śmierci 7 oskarżonych, m. in. gen. Plauza, gen. v. Berron Kilku innych oskarżonych skazano na 20 lat ciężkiego więzienia.

Nowe pięciozłotówki.

WARSZAWA, 18. (Pat.) Wobec powtarzających się wypadków nie przyjmowania przez publiczność biletów 5 złotych 2 emisji, jako rzekomo fałszywych, ponieważ są one z dn. 15 lipca 1924 r. Bank Polski stwierdza, że bilety te są prawdziwe i że puszczone zostały w obieg dn. 5 września 1924 r. wskutek wydrukowania w swoim czasie w Paryżu zbyt małej ilości odcinków 1 emisji z datą 23 lutego 1919 r. Rysunek i zewnętrzny wygląd biletów 5 złotych 2 emisji jest taki sam, jak biletów 1 emisji z tą różnicą, że na biletach 2 emisji zamieszczono są obowiązujące obecnie podpisy prezesa Banku Polskiego p. Karpińskiego, naczelnego dyrektora p. Mieczkowskiego i skarbnika p. Orczykowskiego, oraz zmienioną została treść klauzuli o karze za fałszowanie. O puszczeniu w obieg biletów 2 emisji z datą 15 lipca 1924 r. podał Bank Polski ogłoszenie w Moni orze Polskim nr. 202 z dniem 3 września 1924 r. oraz w prasie codziennej za pośrednictwem P.A.T.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA 18. Dn. 16 b.m na rynku zbożowym panowała w dalszym ciągu mocna tendencja na żyto i na pszenice. Żyto sprzedawano po cenie: 22,50 — 23 za kwintal loco stacja załadowawcza. Podaż była średnia, nie pokrywała jednak zapotrzebowania. Za pszenicę w dobrym gatunku płacono około 28 za kwintal, za owies 23—24 zł. Żywszy ruch ujawniał się przy kupnie jęczmienia browarnianego za który płacono 27 zł. za kwintal loco stacja załadowawcza.

Pałatywy czy radykalna kuracja?

Czytamy w „Nowej Reformie”

Żło, które gnębi obecnie Polskę pod względem gospodarczym, jest podwójne: znaczny spadek produkcji zarówno przemysłowej jak rolniczej, oraz nowa fala drożyzny artykułów pierwszej potrzeby. Nie będziemy wchodzić w tej chwili w ścisły związek, jaki zachodzi między temi dwoma zjawiskami, ani w szczegółowy rozbiór ich przyczyn. Chcemy na razie tylko stwierdzić, że są dwie tych przyczyn kategorie: rzeczowa i społeczno-psychologiczna.

Jak zwykle w takich razach, przyczyny rzeczowe dominują, a przyczyny społeczno-psychologiczne są tylko zjawiskiem wtórnym.

Otóż najcięższym zarzutem jaki można uczynić polityce gospodarczej obecnego rządu w odniesieniu do obecnego przesilenia jest, że rząd zwalcza przeważnie tylko owe przyczyny społeczno-psychologiczne, które przeważnie nie są przyczynami, ale symptomatami choroby — a w najmniejszej mierze wyteża się w kierunku zwalczania przyczyn istotnych, przyczyn rzeczowych. Wygląda to tak, jak gdyby lekarz leczył szkarlatynę tylko stosowaniem jakiejś maści na to, by znikły czerwone plamy.

Niezmiernie charakterystyczne było w tym względzie stanowisko p. Grabskiego, zajęte na jednym z ostatnich posiedzeń „Narady gospodarczej”.

„Dalem wam równowagę budżetową i dałem wam walutę. Utrzymuję dotąd jedno i drugie i o ile obecna zła sytuacja gospodarcza nie będzie się zaostrzała, co tylko od was zależy, utrzymam jedno i drugie nadal. Zresztą staram się usilnie. (zniżeniem cel przywozowych, na różne artykuły przemysłowe, w nowej taryfie celnej, zniesieniem cel przywozowych na mąkę, za

prowadzeniem prohibicyjnych cel wywozowych na zboże, mąkę i obtręby itp.) zmuszać wszytkich, by swoje produkty sprzedawali jak najtaniej. Nawet poniżej własnych kosztów! Byle było taniej! To wszystko wprawdzie dotąd nie mogło, a drożyzna wzrosła i wzrastać będzie dalej — ale ja staram się usilnie i będę dalej stosował te same środki. Innych nie mam w arsenale. Całą resztę musi załatwić samo społeczeństwo.

„Powiadacie, że na potaniecie produkcji przemysłowej potrzeba inwestycji, a więc kapitałów, których nie można dostać? Otóż radźcie sobie samą jak możecie — ale wiedźcie, że musicie uczynić produkcję tańszą. Obecnie przemysł jest ciężarem dla społeczeństwa.

„Powiadacie, że za mała jest wydajność pracy? Powiadacie, że pracujemy krócej, niż w Belgji, Francji, Czechosłowacji? Do tego rząd nie może się mieszać. Ten problem musi rozwiązać samo społeczeństwo.

„Powiadacie, że kredytu niema, a o ile jest to jest za drogi, i że to jest najważniejsza przyczyna złego? Może być — ale i w tym względzie społeczeństwo niech sobie radzi samo — Może zresztą Bank Gospodarstwa Krajowego...”

„Ja mogę co najwyżej jeszcze tylko przyznać jakieś ulgi w podatkach, może i w taryfach kolejowych, o ile kasy państwowe będą pełne, a pozatem...”

W tem miejscu umilkł p. Grabski, ale po chwili, że za niego myśl jego będziemy znać dalej: „Wszyscy producenci są draby i wyzyskiwacze. Nie warić jesteście, bym sobie dla was tamal głowę. Quos ego...”

Otóż to jest właśnie to bardzo wygodne sprowadzanie wszystkiego do podłoża społecznego: zmuszać (bezsukutecznie) do taniego sprzedawania i rozkazywać, „by nalewano z próżnego”. To znów jest linja najmniej szego oporu, tak miła polskiemu sercu. To uwalnia od wielu myślowych kłopotów, — sprwadza jednak równocześnie wszystko do wspólnego mianownika o tak wielkiej prostocie, jakiej skomplikowane obecnie życie niestety nie znosi. Na takim to podłożu myślowym kwitnie dalej, acz już teraz niewątpliwie w bardziej cywilizowanych formach, etatyzm negatywny, jako jedyna obecnie postać ingerencji państwa w życie, a nie może wcale rozwinąć się statyzm twórczy.

P. Grabski lekceważył sobie (przynajmniej w zakresie czynu) tę najjaskrawszą i największą obecnie przyczynę zła, jaką jest brak i drożyzna kredytu przy zgoła niedostatecznym obiegu pieniężnym. W ocenie sytuacji pod tym względem nie posuwa się on wprawdzie tak daleko, jak prezes Banku Polskiego p. Karpiński, który w swoim zdecydowanym daltonizmie nie waha się publicznie twierdzić, że obieg jest prawie nasycony i że potrzeby kredytu „dyskontowego są prawie zaspokojone — ale przechodzi też bez chwili zastanowienia, bez jakichkolwiek pomysłów, które zmierzają do uruchomienia nie ruchomych kapitałów wewnętrznych zapomocą surogatów pieniądza — wobec oczywistych trudności ściągnięcia kapitałów zagranicznych w potrzebnej mierze. Zresztą, jak już słyszeliśmy, p. Grabski każe samemu społeczeństwu troszczyć się o tę bolączkę, to znów odsyła je po pomoc do Banku Gospodarstwa Krajowego”.

Inaczej p. Steczkowski:

„Jeśli nie ściągniemy kapitałów zagranicznych w wydatnej mierze, to nie pokonamy przesilenia i stoczmy się w przepaść. Bank Gospodarstwa Krajowego czyni wysiłki w tym kierunku i ma pewne sukcesy — ale to kropla w morzu. Przy tem tempie — nim słońce zejdzie, rosa oczy wyje. Broń Boże, by społeczeństwo samo starało się o kredyty zagraniczne. Nie tylko ko nie uzyska niczego, ale jeszcze utrudni taką akcję Bankowi Gospodarstwa Krajowego”.

Głos to Kassandry — głos, który powinien by pobudzić rząd do energicznego szukania sposobów i dróg, do czynu twórczego. Ale p. Grabski powiedział już swoje i teraz uporczywie milczy. Tak samo milczy, jak milczał po śmiesznych zapewnieniach p. Karpińskiego, że „wszystko (w zakresie pieniężnym i kredytowym) jest już właściwie zupełnie dobrze”. Za mądry jest na to, by to ostatnie apróbować — dezawuować, nie chciał.

P. Grabski czuje dobrze, a nawet przyznaje, że grunt pod nogami jego własnych tworów równowagi budżetowej i złotego polskiego, może się zachwiać, jeśli przesilenie nie złagodnieje. Jedyną jednak, lub prawie jedyną, konsekwencją, jaką z tego wyciąga, jest, iż uprzęda zgóry społeczeństwo, że jeśli kiedyś z temi zdołbyczami gorzej dziać się pocznie, to winę ponieść nie on, lecz... samo społeczeństwo.

Rodacy!

Aby Ojczyźnie wolność powrócić nie szczyliśmy krwią naszej i pracy naszej i oto stał się cud Ojczyzna zmartwychwstała!

Obowiązkiem naszym było wskrzeszenie Polski, lecz pamiętajmy, że utrzymanie Jej potęgi i niepodległości jest naszym obecnym zadaniem. Jednym wielkim wysiłkiem wyswobodziliśmy się z pod panowania wrogów naszych, a teraz wszyscy staliśmy się wytyżać musimy, aby na nowo im nie ulegli.

OBYWATELE ZIEMI KALISKIEJ!

W walce o wolność daliśmy niejednokrotnie dowody męstwa i poświęcenia, a dziś gdy Ojczyzna wymaga pracy od Was pracy i ofiarności w rozbudowie kraju i przygotowaniu obrony na wypadek zbrojnych zamierzeń sąsiadów naszych bądźcie również przykładem dla całej Ziemi Polskiej!

Największe niebezpieczeństwo grozi nam z góry z powietrza. Wojna Światowa stworzyła i wydoskonaliła nieznaną dotychczas broń lotniczą.

Rozwój lotnictwa przekracza już dziś przewidywania śmiałości. Samoloty podnoszą się na wysokość kilkunastu tysięcy metrów; czynią 100 kilometrów na godzinę, latają po 40 godzin bez przerwy, wożą po kilka tysięcy kilogramów ładunku.

Loty odbywać się już dziś mogą nie tylko w dzień ale i w nocy, odbywać się mogą nawet bez silnika, a samoloty dziś latają już z Europy do Ameryki.

Cudowne narzędzie komunikacji samoloty niosą cywilizację w niedostępne dotąd kraje, za dnia przeszkody w powietrzu nie ograniczają jego działania, gdyż ocean powietrzny, niema brzegów.

Ale w ręku podstępnych napastników lotniczych jest bronią straszną, morderczą.

Zadane miasto, osada, wieś nie uchroni się przed bombardowaniem wroga, a nawet nasze wyznaczone mogą być dziś z łatwością zniszczone. Już w ciągu pierwszych kilku godzin wojny może nie zostać kamienia na kamieniu z naszych miast, a w ciągu kilku dni wojna powietrzna zrujnować może całe nasze państwo.

Przed lotnictwem najeźdźcy obronić nas mogą tylko lotnicy!

Polska nie może pozostać w tyle za innymi i żyć pod ciągłą groźbą najazdu powietrznego, który by niósł śmierć i zniszczenie.

Skarb nasz biedny i tylko wysiłek narodu całego jest w stanie zapewnić konieczny rozwój naszego lotnictwa. Aby dać możliwość społeczeństwu całej Polski wziąć udział w tej pracy zaszczytnej, utworzyła się pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Wojciechowskiego Liga Obrony Powietrznej Państwa, której celem jest stworzyć potężną Polską Flotę Powietrzną.

OBYWATELE ZIEMI KALISKIEJ!

Natychmiast i bezzwłocznie zgłaszajcie się na członków Ligi Obrony Powietrznej Państwa i przyczynicie się w ten sposób do stworzenia Polskich Huców Skrzydlatych, które będą postrachem naszych wrogów i zapewnią spokój Ojczyźnie.

W dniach Tygodnia Lotniczego nie żałujcie grosza na ten wielki cel, lecz najmniejszą składką dopomóżcie do wykonania tak wielkiego zadania dla obrony Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

KOMITET.

Do p.p. Pracodawców!

W niedzielę dn. 26 października odbędzie się w Kaliszu wybory do Rady Powiatowej Kasy Chorych. Pracodawcy wybierają zśród siebie 15 członków Rady. Zadaniem Rady będzie wybór Zarządu Kasy oraz kontrola jego działalności. Zarząd zaś dysponuje bardzo znacznymi funduszami i wpłaca nam w myśl ustawy w prze ważnej części przez pracodawców. Fundusze te mają być obracane na leczenie ubezpieczonych zapobieganie szerzeniu się wśród nich chorób, wypłatę zasiłków, budowę szpitali i zakładów leczniczych.

Jest więc rzeczą pierwszorzędnej wagi, aby od nas jako pracodawców, weszli do Rady ludzie, którzy doceniając społeczne znaczenie Kasy Chorych, dbaliby zarazem o nasze interesy. Albowiem pracownik chory jest utratą dla każdego pracodawcy, zaś urzędnik lub robotnik zdrowy pracuje lepiej i wytwarza więcej.

Mając względy powyższe na uwadze postanowiliśmy wziąć czynny udział w wyborach do Rady Kasy Chorych i wystawiliśmy listę kandydatów, oznaczonych Nr. 2, na której czołowych miejscach umieściliśmy ludzi znanych w Kaliszu ze swojej owocnej i bezinteresownej pracy społecznej.

Ludzie ci dają gwarancję, że będą zgodnie współpracować z przedstawicielami ubezpieczonych i nie dopuszczą by Rada i Zarząd Kasy Chorych stały się terenem niszczących i szkodliwych walk partyjnych.

Dlatego też wzywamy wszystkich pracodawców aby we własnym interesie oddali swe głosy na listę Nr. 2. Zaznaczamy, że każdy pracodawca winien odebrać w biurze Kasy Chorych, Warszawska 13, 2 p. swoją legitymację wyborczą, bez której nie może głosować. Kartka wyborcza (koloru białego) winna zawierać Nr. 2. oraz pierwsze na liście nazwisko Bukowski Witold.

Nasi kandydaci:

1. Bukowski Witold Dyrektor Pol. Dyr. Ubez. Wzajm. Wice Prezes Rady Szkolnej w Kaliszu

2. Engelhardt Piotr, Wacław Adwokat. Radny miejski.

3. Radwan Józef Redaktor. Prezes Związku Przemysłowców w Kaliszu.

4. Kwiatkowski Władysław. Krawiec. Radny Miejski

5. Bruśnicki Feliks. Rejent Wice Prezes Rady Miejskiej. Prezes. Twa Hygien.

6. Brokman Jakób. Inżynier. Właściciel Fabryki.

7. Olszewski Bronisław. Właściciel Zakładu Technicznego.

8. Kelmanowa Marja. Nauczycielka.

9. Zbikowski Teodor. Właściciel Drukarni.

10. Kozłowski Romuald Właściciel Cukierni.

Kalisz, dnia 18 października 1924 r.

Demokratyczna grupa pracodawców.

KRONIKA.

— Z TOWARZYSTWA UNIwersytetu LUDOWEGO.

W poniedziałek dn. 20 o godz. 7 wieczorem odbędzie się walne Zebranie członków T.U.R. Na porządku dziennym: 1 sprawozdanie organizacyjne, 2 sprawozdanie kasowe, 3. wybór delegata na Zjazd i 4 wolne wnioski. Prosi o liczne przybycie

ZARZĄD T.U.R.

— PORZĄDEK DZIENNY SEJMIKU KALISKIEGO W DN. 21 b. m.

Uchwalenie dodatków komunalnych do państwowych podatków:

a) zasadniczego dodatku w wysokości 60 proc. państwowego podatku gruntowego.

b) 30 proc. dodatku komunalnego do państwowego podatku gruntowego na potrzeby wyjątkowe.

c) 50 proc. dalszego podatku komunalnego do państwowego podatku gruntowego i do samostnych podatków komunalnych na cele inwestycyjne.

d) 0,5 proc. sumy oprotu.

e) 30 proc. udziału we wpływach państwowego podatku dochodowego

f) 3. proc. dodatku do państwowego podatku od spożycia, zużycia względnie produkcji spirytusu, wyrobów wódczanych, wina i win musujących oraz piwa i 15 proc. od drożdży i zapalek.

Uchwalenie opłat:

a) od podań i aktów,

b) Biura Porad Prawnych.

c) za szczepionki weterynaryjne i porady.

3. Uchwalenie statutów podatkowych:

a) o opłatach drogowych,

b) o dopłatach drogowych od zakładów przemysłowych i handlowych za nadmierne zużywanie dróg i otrzymywanie z budowy korzyści.

4 Uchwalenie statutów samoistnych podatków:

a) od przedmiotów zbytku i wygody osobistej,

b) od psów myśliwskich i pokojowych,

c) od rowerów.

d) od broni myśliwskiej i innej,

e) od gruntów należących do Państwa,

f) od umów o przejście własności nieruchomości.

5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wykonania budżetu.

6. Uchwalenie budżetu na 1925 rok.

7. Wolne wnioski.

— SAWINKOW — TRUP KONTRREWOLUCJI? (na tle walki emigracji rosyjskiej i Europy z bolszewizmem.

Pod tym fascynującym tytułem wypowie w sali Towarzystwa Muzycznego w Kaliszu ul. Parkowa Nr. 3 w niedzielę dn. 19 o godz. 8 i pół wieczór znakomity publicysta i świetny prelegent Leo Belmont odczyt na temat mełamorfozy Sawinkowa zamierzając ukazać jej rosyjskie oblicze, oświetlić ją z punktu widzenia zawiłych skoków psychologii naszych sąsiadów wschodnich jej znaczeniu w walce obecnej bolszewizmu ze światem zachodnim i na odwrót i wydobyc z tej sprawy afekty dziejowe pod kątem wieczności. Ze względu na osobę prelegenta krasomówcę i treść jego prelekcji odczyt budzi wielkie zainteresowanie.

— ZWINIĘCIE OBOZU W KALISZU.

Ponieważ w preliminarzu budżetu państwa nie wstawiono pozycji na utrzymanie obozu koncentracyjnego internowanych w Kaliszu władze przystąpiły do jego likwidacji. Nieruchomości obozu obejmą władze wojskowe.

— PAN PREZYDENT DO NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO.: „Uczymy nie tylko tem, co piszemy i mówimy, ale tem, czem sam jesteśmy my.

Uczelnie mają być zwierciadłami, w których odbijają się ich kierownicy i nauczyciele:

Tymi słowy przemówił Pan Prezydent Rzeczypospolitej do nauczycielstwa za pośrednictwem „Przyjaciela Szkoły“, dwutygodnika nauczycielstwa polskiego, wychodzącego w Poznaniu, w pierwszym powakacyjnym Numerze.

Na treść tego numeru składają się artykuły wybitnych pedagogów, nadając wysoki poziom naukowy piśmie. Na pierwszym miejscu widzimy artykuł profesora Uniwersytetu Poznańskiego Dr. Blachowskiego p. t. „O szkole dla uzdolnionych“. Dalej Dr. A. Klesk rozwinął temat higieny szkolnej „Uwalnianie z gimnastyki i ćwiczeń cielesnych“. Dr. Nawroczynski przedkłada Komisji Pedagogicznej Ministerstwa W. R. i O. P. mowę o budowie i organizacji tejże Komisji w Warszawie. W Turon podaje ciekawych „Kilka uwag o samorządzie szkolnym“. Praktyka nauczycielska zaopartą w pracy metodyczną T. Czapeczyńskiego oraz lekcję Urbanieckiego pod tyt. „Hold Pruski“. Sprawy szkolne zagranicą podają organizacje polskiego szkolnictwa w Brazylii w dobie obecnej St. Szumowskiego, inżyniera szkół polskich w Brazylii z ramienia Mm. W. R. i O. P.

Wreszcie następują oceny książek i „Nasze Echo“, w których czytelnicy wymieniają myśli i rozstrząsają zawile problemy pedagogiczne pytają, odpowiadają. „Nasze Echo“ to specjalność „Przyjaciela Szkoły“.

Numer ten wydany w nakładzie 40.000 egzemplarzy rozesyłany został do wszystkich nauczycieli polskich na całym terenie Rzeczypospolitej Wszystkich, którzy się interesują „Przyjaciela Szkoły“ wysłała Redakcja „P. S.“ numer ten — jako okazowy bezpłatnie.

— „Nr. 40—42 WIADOMOSCI LITERACKIE“, który ukazuje się po dwutygodniowej przerwie, spowodowanej strajkiem drukarskim, zawiera wywiad J. Uchonia z marszałkiem Piłsudskim, ilustrowany szeregiem zdjęć specjalnych, polemikę J. Hulewicza z Irzykowskim o „niezrozumiałstwo“ młodej poezji polskiej, artykuł W. Grubińskiego o Boccacciu, wiersz J. Tuwima „Podróż“, szkice informacyjne o Merandzie, o literaturze tureckiej, o ostatnich jubileuszach muzycznych. Numeru dopełniają zwykłe rubryki, ze sprawozdaniami teatralnymi A. Słonimskiego i muzycznymi J. Iwaszkiewicza na czele.

— DELEGACJA ZWIĄZKU STRZELECKIEGO U PANA MINISTRA.

Minister spraw wojskowych gen. dyw. Sikorski przyjął w dn. 7 b.m. delegację zarządu głównego Związku Strzeleckiego w osobach prezesa dr. Dłuskiego, komendanta głównego mjr. Kierzkowskiego, prezesa okręgu krakowskiego prof. Sieńki i komendanta okręgu Kalisz. p. P. Wilczyńskiego.

W imieniu delegacji dr. Kr. Dłuski serdecznie podziękował p. ministrowi za nader życzliwy stosunek (M. S. Wojsk. w stosunku do Związku Strzeleckiego, który pierwszy zaczął w Polsce realizować idee przysposobienia wojskowego. Postulaty Związku Strzeleckiego, przedstawione podczas audjencji, dotyczyły ścisłego określenia zasad współpracy Związku z M. S. Wojsk. i władzami wojskowymi na prowincji następnie wniosienia pod obrady Sejmu projektu ustawy o przysposobieniu wojskowym, aby przez rychłe uchwalenie dać stowarzyszeniom przysposobienia woj

skowego trwale podstawy do pracy wśród młodzieży, wreszcie sprawy broni i amunicji dla oddziałów Związku, które szczególnie na kresach są upośledzone i lekceważone przez władze administracyjne.

P. minister przyrzekł przychylnie rozpatrzyć przedłożone mu życzenia Związku Sirzeleckiego, podkreślając, że w obecnej chwili wszelkie konkretne zamierzenia Związku doznają z jego strony i podległych mu organów jak najwydatniejszego poparcia.

„TYDZIEN AKADEMIA”

Dnia 15 b.m. w Rektoracie Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się pod przewodnictwem p. Wojewody Soltana posiedzenie kierowników tegorocznej akcji „Tygodnia Akademika”.

Na zebraniu uzgodniono metody pracy po szczególnych Komisji oraz ustalono charakter jaki należy nadać całej akcji. A więc — sposób zbiorów jaknajmniej uciążliwy dla społeczeństwa i liczący z powagą sprawę.

Do znanych z ofiarności firm odwołano się do to, co dać im najłatwiej będzie z pominięciem zbiorów pieniężnych oraz zwrócono się do nich o pośrednictwo w rozsprzedaży publiczności znaczków na rachunki. W ten sposób każdy obywatel bez straty czasu i specjalnej fatygi będzie miał możliwość złożenia drobnej kwoty na bliski mu cel.

Firmy, które wezmą udział w akcji otrzymają mały pakietek okienny, który będzie służył dla kontroli i przeglądu gdzie okazać pomoc „Tygodniowi Akademika”.

Pozatem akcja ma być oparta na zorganizowaniu wielkiej loterii, która daje istotnie licząc (co 5 los wygrywa) i duże (samochody, konie, inwentarz żywy, maszyny rolnicze, rowery, srebro itp.) szanse wygrania.

FANTY, cenne przeważnie zakupuje Rada Naczelna z własnych funduszy, pozatem w całym kraju rozwija się silna akcja w kierunku ich zbierania u firm i w domach prywatnych.

Kozpoczęło już prace około budowy pawilonu wystawowego, w którym będą umieszczane fanty loteryjne, by publiczność mogła podziwiać ich wartość i pokazać liczbę.

„Tydzień Akademika” — rozporządza ogromnym kapitałem, który zapewnia powodzenie. Są to liczne szeregi młodzieży, która wprowadziła przymus pracy powszechnej na rzecz umiłowanej idei. A drugi kapitał? — to serca całego społeczeństwa związane z tym zastępem.

P. S. L. Plast

o reformie rolnej i konstytucji.

Dnia 16 b.m. odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Witosa posiedzenie Klubu Parlamentarnego P. S. L. w sprawach reformy rolnej oraz zmian Konstytucji i ordynacji wyborczej

Po referacie pos. Osieckiego i przeprowadzeniu wyczerpującej rozprawy, w której zabierali głos pos. Ostrowski, Dębski, Sobok Makulski Jedynek, Saraniecki, Gawlikowski, Małik Pieniążek i dr. Kiernik, tudzież sen. Blysskosz i Sredniawski przyjęło jednomyślnie następującą rezolucję:

„Klub P. S. L. poleca Komisji Parlamentarnej, wybranej dla spraw reformy rolnej, aby dni czterdziestu opracowała sformułowany ostatecznie projekt ustawy o wykonaniu reformy rolnej na podstawie zasad ustawy z 15 lipca 1920 r. w myśl wniosków Komisji przedłożonych, przez referenta, a zapewniających realne i szybkie je przeprowadzenie i sfinansowanie oraz za pewnienie już na najbliższy czas dostatecznej ilości ziemi do parcelacji.

Do Komisji, mającej ostatecznie sformułować projekt ustawy, a złożonej z pos. Osieckiego dr. Kiernika Kowalczyka, Makulskiego, kooptowano pos. Jedyneka i Gawlikowskiego.

Na posiedzeniu popołudniowym imieniem Komisji Prawno Politycznej Klubu P.S.L. referat w sprawie zmiany Konstytucji wygłosił pos. dr. Kiernik, zaś w sprawie zmiany ordynacji wyborczej sen. dr. Buzek.

Po rozprawie, w której zabierali głos pp. Sredniawski, Kanjowski, Majik Brodecki Dębski Blysskosz uchwalono:

1) Klub przyjmuje proponowane przez referenta zmiany art. 10, 12, 13, 21, 23, 26, 35, 36, 39, 40, 42 Konstytucji dotyczącej rozszerzenia atrybucji Prezydenta Rzeczypospolitej, wieku wy maganego dla czynnego i biernego prawa wyborczego, okręgów wyborczych senackich uchylenia bezkarności posłów za działalność poza sejmową, wreszcie procedury ustawodawczego stosunku Sejmu i Senatu, i poleca referentowi

Dyr. Tow. Kredytowego m. Kalisza

niniejszem podaje do wiadomości p. p. właścicieli listów zastawnych Towarzystwa, że stosownie do § 50 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej polskiej z dnia 14 maja r.b. o przerachowaniu zobowiązań prywatnoprawnych, w dniu 4 listopada r.b. o godzinie 4 po poł. w lokalu biura Dyrekcji przy ulicy św. Stanisława, № 6. odbędzie się

ogólne zebranie właścicieli listów zastawnych Tow. celem dokonania wyboru Kuratora jako reprezentanta właścicieli listów zastawnych przy przerachowaniu listów tych na złote.

Prawo wstępu na zebranie to będą miały tylko te osoby, które do dnia 28 b. m. po przedstawieniu poświadczonych listów zastawnych zapiszą się w biurze Dyrekcji na listę uczestników zebrania.

Biuro czynne od godziny 9-ej do 1-ej. 2026

przedłożenie sformułowanych zmian poszczególnych artykułów Konstytucji celem ustalenia ostatecznej redakcji.

2) Klub zgadza się na zasady projektowanych zmian w ordynacji wyborczej i poleca Komisji Prawno Politycznej opracowanie w myśl tych zasad projektu ustawy. Do Komisji Prawno Politycznej kooptowano pos. Małika i sen. Sredniawskiego.

Uchwały Klubu dotyczące Konstytucji i ordynacji wyborczej, będą przedłożone Radzie Naczelnej oraz Kongresowi Stronnictwa do ostatecznej aprobaty.

Tajemnicze uwłężenie 15 polskich dziewcząt w klasztorze francuskim.

„Kur. Ilustr.” pisze:

Juz od dłuższego czasu dochodzą nas wieści, że robotnikom polskim, którzy za zarobkiem wyjechali do Francji, dzieje się źle. Fałszywa kurtuazja zamykała usta tym, którzy winni mówić. Prawdziwa jednak przyjaźń nie powstrzymała przeszkadzać mówieniu o naszym fakcie, który w jaskrawości przewyższa dotychczasowe nadużycia a jest o tyle przykrejszy, że smutną w nim rolę odegrał duchowny francuski i zakonnic.

Oto czytamy w paryskiej „Polonji” z dnia 2 października 1924 r. co następuje:

W tych dniach przybyła do Arras młoda dziewczyna, która uciekła z klasztoru francuskiego z Montbrison (Loir). Dziewczyna ta od kilkunastu dni gnana strachem, tuliła się, szukając Polaków. Historia tej szesnastoletniej dziewczyny i jej krótkiego pobytu we Francji jest tak dziwaczna i nieprawdopodobna, że się wierzyć nie chce.

W maju, roku bieżącego, urząd pośredniczący pracy zapisywał na wyjazd do Francji, do służby domowej. To też sporo z okolic Będzina dziewcząt wyjechało. Przebyły one do Mysłowic gdzie urząd emigracyjny zatwierdził formalność wyjazdową. Wkrótce zjawił się ksiądz, mówiący po polsku i wybrał 15 dziewcząt od 16 do 19 lat najwyżej i wyjechał z nimi naychmistrz przez Niemcy. Przywiózł je do klasztoru w Montbrison (Loir). Tu je pomieszczono w jednej sali i powiedziano, iż przybyły na 3 letni kontrakt i pracować będą bez wynagrodzenia, a po trzech latach, to jest po odrobieniu kontraktu, będą otrzymywały zapłatę za dalszą pracę. Miały one do obsługi ośm siostr miłosierdzia i jednego ojca duchownego. Nie wolno im było wychodzić poza obręb klasztoru. Listy do rodziców podlegały usilnej kontroli. Słowem niczem w zakonie.

Pewnej niedzieli kilka dziewcząt zmyliło czujność stróża i wyszły na wieś, by przypomnieć sobie świąt wolności, po trzech miesiącach klasztornej celi. Niebawem jednak zjawił się ksiądz na czele żandarmów i sprowadził je z powrotem do klasztoru. Tej samej nocy po owej niedzieli, spuściły koleżanki na dół przez okno po rynnie z drugiego piętra Helenę Henkie, która następnie przez parkan klasztorny po ściętem drzewie wydostała się na wolność.

Gdzie główny wróg?

Chociaż się mówi wciąż o Polskich wrogach, Ze aż zamiera nieraz w człeku słuch, My, niezbyt dawno w wolnościowych progach, Właściwych wrogów mamy tylko dwóch. Choć Litwin szczeka, chociaż Czech się stawia, Choć czasem kołają, jak nieznośny głóg, Zaden z nich Polsce drogi nie zażawia, Bowiem gdzieindziej tkwi nasz główny wróg. Dwóch mamy wrogów, dwóch wrogów od

rodzaju, Gdzie owe słowo, to prawda nie kłam, Moskala z tyłu, zasię Szwaba z przodu, Obaj gotowi pieprzu zadać nam, Dwóch których chęci pchnąć mogą ku wojnie, Dwóch zbójów wściekłych, zajadłych i złych,

Teraz rozpatrzmy powoli, spokojnie, Który dla Polski głównym wrogiem z nich? Moskal w żydowskiej siedzący niewoli, I obolały mając każdy gną,

Zanim do czynnej dochrapie się roli, Będzie kopany jeszcze setkę lat. Jeszcze Japończyk gości mu nie natarł,

Jeszcze nie pobódl go kaukaski róg, Jeszcze go stłuką Sart, Mongoł i Tatar, Więc Moskal dla nas pośledniejszy wróg. Niemiec, ten brytan, co dziś na łańcuchu,

On ma i rozum i wiedzę i moc, On to, przy pierwszym wojennym podmuchu, Może świt Polski zamienić na noc.

On czycha tylko nawet się nie sili, Aby swe myśli w tajne słowa wpleść, On czycha tylko zawieruchy chwili, Aby pożogę w ziemi polskiej wnieść.

Jemu wciąż pachną Poznań i Pomorze, Ta częśćka Śląska, która dana nam, On by w wieczystą ujął nas obrozę,

By przez kraj Polski dojść do Wschodu bram, Jemu Łódź miła i węglowy basen, I Płock i innych miast lechickich rój,

On raz na zawsze dałby Polsce na sen, Aby zakończyć tysiącletni bój. Wiedź to, Polaku, i wyteżaj oczy,

W stronę Zachodu, gdzie krzyżacki gad, Albowiem stamtąd wróg twój główny kroczy Który śmiertelny cios ci zadać rad.

Ze Wschodu wzroku nie spuszcza też równie By nie stać celem się Marksowskich prób Lecz na Germanów patrz, Polaku, głównie, Bo oni pierwsi chcą ci usłać grób.

Wł. Buchner. — 31

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	23.31
Paryż	0.27.31
Szwajcaria	0.99.80
8% pożycz. zł.	6.00
4% pożycz. prem.	0.75
Bony zł. S. II A.	0.92
Listy Tow. K. Ziem. 4½	21.75

BIULETYN

SPOSTRZEŻENIE METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU w dniu 18 październ. 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	753.1 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	Zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	6.9 m.m.
6) Wilgot. względna	94%
7) Temp. powietrza	+5°8
8) Ilość opadów	Niebyło
9) Najwyż. temp. w doby	+11°2
10) Najniż. temp. w nocy	+0°4
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.01

Wybory do Zarządu Cechu Mistrzów Stelmachów i Kołodziej

W niedzielę, dnia 19 października o godz. 2 p.p. odbędzie się w gm. Rzemieślników Chrześcijańskich ogólne zebranie Cechu Mistrzów Stelmachów i Kołodziej z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie posiedzenia
2. Wybory przewodniczącego, sekretarza i asessorów zebrania
3. Sprawozdanie kasowe
4. Wybory do Zarządu Cechu
5. Sprawa uczeni - praktykantów
6. Obrachunek sztandaru
7. Wolne wnioski.

Uprasza o liczne i punktualne przybycie

Tymczasowy Komitet.

Wrazie nie przybycia dost. ilości członków o godz. 2, w tym samym dniu o godz. 4 p. p. obędzie się powtórne zebranie, które pomimo nie przybycia dostatecznej ilości osób będzie prawomocne. 1995

POLSKI BANK PARCELACYJNY

Sp. z odp. ogr.

Jagiellońska 54. **BYDGOSZCZ** Telefon № 1340.

Przeprowadza parcelacje na rachunek własny oraz właściciela, pośredniczy przy sprzedaży i dzierżawie nieruchomości - członkom udziela rad **bezpłatnie** w sprawach nieruchomości i korzystnym lokowaniu kapitału.

Przyjmuje wkłady i drobne oszczędności na nader korzystnych warunkach.

1901

ANTRAKCJA SEZONU!!

Po nabyciu nauki najnowszych tańców u baletmistra i artysty teatrów Warszawskich p. L. Ginsberga Giniszewskiego.

Rozpoczynam w dniach najbliższych kursa tańców we własnej sali przy ul. Wiejskiej 14, II p.

Program będzie podany w afiszach. Warunki przystępne.

S. GUTFREUND
naucz. tańców.

Powróciłem

Dr. Józef KRÖLL

chirurg.

Przyjmuje w swej klinice prywatnej
Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 14.

12 — 1 i 4 — 5½.

Telefoni 1082.

Niebywała okazja!!

Kiedy wszystko drożeje, najtańszym artykułem jest

„**KSIĄŻKA**„

◆ Duży wybór książek z różnych działów
o **50% taniej.**

Nabyć można w księgarni.

M. JASIŃSKI

2049

Kalisz, ul. Kanonicka 3.

Ważne dla obywateli

m. Kalisza i okolicy.

Moja Parowa Fabryka Wyrobów Drzewnych zostaje w dniu 1-go października r. b. uruchomiona w całej pełni. Przyjmuje się wszelkie obstalunki, jak kantówki, drzwi, okna, deski podłogowe heblowane i szpontowane, posadzki itp. Z własnych i powierzonych materiałów. Fabryka poszukuje rutynowanego kierownika, oraz kwalifikowanych robotników. Wyprzedaje drzewo budowlane po cenach konkurencyjnych.

H. ZNAMIROWSKI Górnośląska 95.

1881

telefon 56, skrzynka pocztowa 50.

K A Ż D Y

powinien pamiętać, że
Farbiarnia Parowa-Pralnia Chemiczna
„**B A R W A**“
czyści i farbuje odzież
szybko, tanio, a dobrze.
Zlecenia przyjmuje filja fabryczna;
2017 Cstrów — Rynek 29.

F U T R A

czyszczone chemicznie zyskują na
swej trwałości.
Szybko i najtaniej czyści
Farbiarnia Parowa-Pralnia Chemiczna
„**B A R W A**“
Zlecenia przyjmuje filja fabryczna;
2018 Ostrów — Rynek 29.

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Heina Josepha Bornsteina rocz. 1898
2041

Kompletne urządzenie

SKŁERU

kolonialnego sprzedam.
Ostrów, ul. Kościelna № 7.
2043

ZAKŁAD KRAWIECKI
cywilno-wojskowy

L. GRĘDA

w Kaliszu, ul. Wrocławska 13
obok p. Maciejowskiego, został
zaopatrzone na sezon jesienny
i zimowy w pierwszorzędne ma-
terjały, jak krajowe, tak zagranic-
zne, robota solidna z własnego
i powierzzonego materiału, ceny
nizkie. 2033

OGŁOSZENIE

Stanisława Kaczmarek zamieszkała w Tuliszku poszukuje męża swego Józefa Kaczmarka który służył w armii rosyjskiej i do roku 1914, korespondował z nią po tym zaś czasie wieść o nim zaginęła. Kto by mógł udzielić o Kaczmarku jakich wiadomości proszony jest powiadomić ks. proboszcza w Tuliszku lub też sąd Biskupi we Włocławku. 1955

Okazja!

Sprzedam powóz na gumach, parokony (dyszelki na pojedynkę) prawie nowy, czarny. Wiadomość u komisarza Obozu № 10 w godz. 10-12. 1987

Kołodry

przyjmuję do roboty nowe i przerabiam stare.
Ul. Górnośląska № 62 m. 2
1990

DOMEK z PLACEM

do sprzedania.

Wiadomość. Widok 22.
1989

Jest do sprzedania

MAGIEL

Najnowszego systemu w dobrym stanie. Wiadomość: Dobrzecka 5. 2032

Ofiary kwasu moczowego

Arteret głównie po radzyciach w jedzeniu i picciu musi co miesiąc przeprowadzać kurację Urodonalem, który go zachowa przed atakami po dągrycznymi, reumatycznymi i kolkami nerkowymi. Z chwilą gdy mocz przebiega kolor czerwony lub zawiera pasek: pieszcze po ratunek do Urodonalu

Środek zalecamy przez prof. Lanceaux b. prezesa Akademii Medycznej w jego dziele o podagrze.

**Podagra
Reumatyzm
Piasek
Arterjo-Sclerosis
Kwasy**

Zatruty przez kwas moczowy, dręczony przez cierpienia, może być uratowany, tylko przez

URODONAL CHATELAIN'A

ponieważ URODONAL rozpuszcza KWAS MOCZOWY. Urodonal Chatelain'a można nabyć we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Przy kupnie zwracać należy uwagę na firmę wynalazcy CHATELAIN'A. Generalna reprezentacja Warszawa, Fredry 4, tel. 73-55 i 155-59.

Do fabryki

Fortepianów

B-ci FIBIGER, Polna № 16
potrzebny stolarz obznajmiony z maszynami. 2024

POKÓJ

umebl. z korzystaniem ubikacji poszukuje intelig. młody człowiek.

Oferty sub. „Pokój”. 1930

Dnia 28 września r. b. powstało w Warszawie

Zrzeszenie polskich fabryk fortepianów i pianin Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem Zrzeszenia jest wspólna pomoc w rozwoju rodzimego przemysłu fortepianowego, który w obecnych warunkach nietylko rozwinąć się nie może, ale jest w stanie zupełnego zaniku.

Po przyjęciu statutu Zrzeszenia. Zarząd ukonstytuował się następująco: Prezes p. Edmund Czarnocki (fabryka Małeckiego), członkowie Zarządu pp. Adam Piątkowski i Józef Blumhoff (fabr. J. Kerntopf i Syn), Alfred Konopka (fabr. K. O. Fiedler) i Kazimierz Drygas (fabr. A. Drygas — Poznań).

Biuro Zrzeszenia mieści się w Warszawie, przy ulicy Nowy Świat № 55, m. 3 i jest czynne codziennie między 12-1 pp.

CZAJNIK

„wydajna”

DLATEGO NAJTAŃSZA I ZARAZEM
NAJLEPSZA HERBATA w UŻYCIU.

SPYTAJCIE SIĘ SWEGO LEKARZA, a ten wam potwierdzi, że

„**FAGOSOL**”

jest uznany za środek przeciw chorobom płucnym. Zalecany przez powagi lekarskie FAGOSOL leczy, Gruzlicę, Bronchit, Kaszel, Astmę i Koklusz. Skład główny: HENRYK FUKS, Warszawa, Żółwia 4-a, Żądać w aptekach i składach aptecznych.